ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **S. O.,** zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje,** se sídlem Nádražní 2437/2, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 8. 2018, č. j. 17 A 113/2018 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Dne 1. 4. 2018 byl žalobce kontrolován hlídkou Policie ČR, která prováděla pobytovou kontrolu na Centrálním autobusovém nádraží Plzeň. Protože žalobce ke kontrole předložil cestovní průkaz totožnosti obsahující povolení strpění na území do 29. 12. 2017 a současně bylo telefonicky ověřeno, že žalobce pobývá na území České republiky neoprávněně, hlídka provedla jeho zajištění a eskortu na pracoviště žalovaného.

[2] Žalovaná lustrací zjistila, že rozhodnutím ze dne 1. 6. 2017, č. j. KRPL-51909-39/ČJ-2017-180022-SV, uložilo Krajské ředitelství Policie Libereckého kraje žalobci správní vyhoštění na dobu 1 roku a stanovilo dobu k vycestování z území České republiky. V této

době probíhalo řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, které bylo zahájeno jeho žádostí ze dne 24. 5. 2017. Dne 31. 1. 2018 nabylo právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 362/2017 - 52, kterým byla zamítnuta kasační stížnost stěžovatele pro nepřijatelnost, čímž se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo dne 3. 3. 2018 vykonatelným. Žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob s dobou platnosti od 3. 3. 2018 do 3. 3. 2019.

[3] Poté, co se žalobce ke zjištěným skutečnostem vyjádřil v protokolu ze dne 1. 4. 2018, vydala žalovaná téhož dne rozhodnutí č. j. KRPP-51189-8/ČJ-2018-030022, o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců"), a současně stanovila dobu zajištění žalobce na 90 dnů.

[4] Rozhodnutím ze dne 26. 6. 2018, č. j. KRPP-51189-32/ČJ-2018-030022, žalovaná rozhodla o prodloužení doby zajištění žalobce o 65 dnů. Rozhodnutí o prodloužení zajištění je předmětem soudního přezkumu.

II.

[5] Krajský soud v Plzni (dále též „krajský soud") žalobu žalobce proti rozhodnutí žalované o prodloužení doby zajištění výše uvedeným rozsudkem zamítl. Uvedl, že pro zajištění cizince byly splněny všechny zákonné podmínky a žalovaná postupovala v souladu s § 124 a 125 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná se přezkoumatelným způsobem vypořádala s důvodností zajištění žalobce za účelem realizace správního vyhoštění. Posouzení realizovatelnosti vyhoštění považoval soud za dostačující, přestože bylo toliko rámcové a předběžné. Na rozhodnutí o zajištění nelze totiž klást tak přísné požadavky jako na jemu předcházející rozhodnutí, na jehož základě dojde k vyhoštění. Žalovaná dle názoru soudu prokázala potenciální možnost vyhoštění ve smyslu zákona. Tvrzená újma, jíž se žalobce v zemi původu kvůli svému politickému smýšlení a sexuální orientaci obává, nemůže zvrátit skutečnost, že porušoval režim pobytu cizinců na území ČR. Krajský soud poukázal rovněž na rozsudek ve věci předcházejícího rozhodnutí o zajištění, na něž nyní přezkoumávané rozhodnutí navazuje a kde nebyly shledány důvody k jeho zrušení. Uzavřel, že zásah do práv na osobní svobodu byl proveden v zákonem daných mezích.

III.

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel") kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s."). Nesouhlasí s názorem soudu, že je možné, aby se žalovaná při vyhodnocení realizovatelnosti účelu zajištění spoléhala na posouzení provedené v rozhodnutí o správním vyhoštění, které v předmětné věci již není příliš aktuální a kde správní orgán nedisponoval všemi relevantními informacemi. Ze samotného hodnocení žalované pak není zřejmé, zda vzala nová tvrzení stěžovatele vůbec v potaz, čímž se její rozhodnutí stává nepřezkoumatelným. Žalovaná nemohla odkazovat na výsledky jiných řízení (již ukončených) týkajících se osoby stěžovatele, neboť v nich otázka pronásledování z důvodu sexuální orientace řešena nebyla. Shodně pak odmítá, že by žalovaná disponovala závazným stanoviskem Ministerstva vnitra ČR, které by se

předmětnou otázkou zabývalo. Žalovaná zásadně pochybila, pokud se nezabývala tím, zda závažná újma spočívající v pronásledování stěžovatele z důvodu sexuální orientace nemůže být překážkou jeho vyhoštění. Stejně pochybil i soud, pokud závěry žalované bez dalšího aproboval. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své vyjádření k žalobě a uvedla, že se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu.
[8] V přípisu ze dne 20. 12. 2018 informovala žalovaná Nejvyšší správní soud, že došlo k ukončení zajištění stěžovatele z důvodu realizace správního vyhoštění dne 17. 12. 2018.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Přestože žalovaná v přípisu ze dne 20. 12. 2018 sdělila, že zajištění stěžovatele bylo ukončeno, s ohledem na nález Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, jímž byl zrušen § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců pro jeho rozpor s ústavním pořádkem, posuzoval Nejvyšší správní soud kasační stížnost meritorně (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2018, č. j. 4 Azs 185/2017 - 31, č. j. 4 Azs 193/2017 - 75, a č. j. 4 Azs 94/2018 - 22).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Kasační stížnost stěžovatele spočívá na námitce, že žalovaná v rámci posuzování podmínek pro prodloužení doby zajištění nedostatečně vyhodnotila existenci vážné újmy hrozící stěžovateli návratem do země původu, ke kterému by došlo naplněním účelu zajištění (tj. realizací vyhoštění), a krajský soud posouzení žalované aproboval.

[13] Dle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců je policie *oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.* Skutečnost, že o správním vyhoštění stěžovatele bylo již pravomocně rozhodnuto a současně, že je osobou vedenou v evidenci nežádoucích osob (ENO), a to do 3. 3. 2019, není ze strany stěžovatele zpochybňována. Jinými slovy, podmínky § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců opravňující k zajištění cizince byly naplněny. Dle § 124 odst. 3 věta třetí [j]*e-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.* K tomuto prodloužení v daném případě žalovaná přistoupila, protože nebylo možné vycestování v původně stanovené době realizovat z důvodu probíhajícího řízení o ověření totožnosti stěžovatele v Kazachstánu. Ani proti tomuto stěžovatel nebrojí.

[14] Stěžovatel se domnívá, že žalovaná při prodloužení doby zajištění nezohlednila aktuální informace o jeho situaci, které vyšly najevo v řízení o zajištění, a proto je její rozhodnutí nepřezkoumatelné. Jeho argumentace vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, který aplikoval závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 4: „*Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu s ohledem na uvedené vyslovil závěr, že v případech, kdy bude již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé či pravděpodobné, že účel zajištění, tj. správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky České republiky v oblasti ochrany základních práv a podle současného právního stavu ani s citovanými ustanoveními návratové směrnice. Správní orgán má proto povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 – 61, publikovaný pod č. 1850/2009 Sb. NSS a na www.nssoud.cz). Podle názoru rozšířeného senátu dospěje-li správní orgán po předběžném zhodnocení všech jemu známých skutečností, jež by mohly vylučovat správní vyhoštění, vycestování či předání cizince, k závěru, že správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince je i přes tyto skutečnosti alespoň potenciálně možné, je oprávněn rozhodnout o zajištění cizince.*“

[15] Je třeba dát stěžovateli za pravdu, že i přesto, že již bylo pravomocně rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, nelze v následně vydávaném rozhodnutí o prodloužení doby zajištění pouze odkázat na odůvodnění minulých rozhodnutí a spolehnout se na tam učiněné závěry, ale je třeba posoudit, zda je vyhoštění stěžovatele možné, a to především z hlediska dodržení principu *non-refoulement* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5 Azs 7/2016 - 22). Správní orgány (a soudy v rámci přezkumu rozhodnutí správního orgánu o zajištění či jeho prodloužení) jsou povinny zabývat se podmínkami pro realizaci správního vyhoštění cizince. Při tomto posouzení mohou nepochybně vycházet ze skutečností zjištěných v řízení o správním vyhoštění, ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince vydaného podle § 120a zákona o pobytu cizinců a ze své úřední praxe (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 5/2016 - 52, a ze dne 13. 5. 2016, č. j. 5 Azs 228/2015 - 64).

[16] Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že se žalovaná překážkami ve vycestování stěžovatele zabývala, i to, jakými úvahami byla vedena. V jejím rozhodnutí je na stranách 7 a 8 obecně předestřeno, že zhodnotila všechny dosud uvedené překážky řízení a na jejich základě učinila úsudek o možnosti vyhoštění stěžovatele. Žalovaná se dále zabývala existencí reálného předpokladu pro vyhoštění tak, jak to požaduje návratová směrnice. Na základě uvedených skutečností žalovaná dospěla k závěru, že výkon vyhoštění bude možné realizovat. Její úvahy jsou podle Nejvyššího správního soudu na

hranici přezkoumatelnosti, ale v tomto konkrétním případě obstojí (srovnej také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2016, č. j. 4 Azs 41/2016 - 26).

[17] Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že úkolem žalované je posoudit, zda existuje možnost, že cizinec nebude moci být za žádných okolností navrácen do země původu, a to bez zdlouhavého obstarávání si důkazů či komplikovaného prokazování skutkových tvrzení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2016, 5 Azs 228/2015 - 63, ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013 - 35, ze dne 27. 2. 2019, 7 Azs 340/2018 - 35). Objeví-li se zřejmé skutečnosti (jako např. vypuknutí ozbrojeného konfliktu na území domovského státu, atp.), nebo zajišťovaný cizinec předloží takové tvrzení či důkazy, z nichž bude vyplývat, že jeho návrat do země původu nelze realizovat, žalovaná není oprávněna zajištění provést; v opačném případě rozhodne o zajištění (nebo o jeho prodloužení). V daném případě však stěžovatel natolik zřejmé tvrzení ani důkazy nepředložil (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2016, 5 Azs 44/2016 - 27). Nadto se v daném případě jedná o opakované rozhodování o zajištění stěžovatele za situace, kdy již byly jeho tři žádosti o mezinárodní ochranu zamítnuty a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění.

[18] Pokud stěžovatel tvrdí, že mu z důvodu jeho sexuální orientace hrozí v zemi původu vážná újma a jedná se tedy o překážku vycestování, bylo namístě, aby spolu s tímto tvrzením jasně vymezil, v čem konkrétně tato újma spočívá a proč není možné jej vyhostit (§ 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců), a to zejména s přihlédnutím k tomu, že stěžovatel počal tvrzení o své homosexuální orientaci uplatňovat teprve v řízeních následujících poté, kdy byla zamítnuta jeho první žádost o mezinárodní ochranu ze dne 14. 10. 2013 a bylo mu dne 1. 6. 2017 uloženo správní vyhoštění. Stěžovatel však žádnou konkrétní hrozící obavu z návratu do země původu nevyjádřil ani nedoložil. Jeho tvrzení nebylo způsobilé závěr žalované o možnosti uskutečnění správního vyhoštění změnit.

[19] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[20] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jež by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože ji v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[21] Stěžovateli byl krajským soudem ustanoven advokát podle § 35 odst. 9 s. ř. s. a toto zastoupení trvá i před Nejvyšším správním soudem. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci za řízení o kasační stížnosti odměnu za jeden úkon právní služby (sepis doplnění kasační stížnosti) ve výši 3 100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. K odměně náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč na jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta

činí částku ve výši 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu